

Tankó-Farkas Endrével egy központi kávézóban egy pohár bor társaságában beszélgettünk élményeiről, kalandjairól és persze arról: hogyan kezdte. Jelenleg egy óceánjáró hajón dolgozik hivatalos fotósként de persze nem csak a fedélzeten fényképez. Ha teheti, akkor búvárkodik, de mindig nem volt ilyen szerencsés.

Hogyan kerültél kapcsolatba az utazással és a fotózással?

Gyerekkoromban kezdett érdekelni a fotógép és az, hogy hogyan készül egy fénykép. Tizedikes koromban vásároltam fényképezőgépet, aztán labort is, ugyanis fehér-feketével kezdtem. Filmessel és nem digitálissal. Érettségi előtt készítettem kicsengetési képeket és néhány kirándulásról fényképeket. Aztán Szeredában a *Tilos Kávézónak* lettem a fotója, ami abból állt, hogy minden hétvégén volt valami bemutató, performansz és az ott készített fotókat közölte le a helyi újság. Hát valahogy így kezdődött. Érettségi után pedig fotóriporteri kollégiumot végeztem Nagyváradon, utána egy barátommal kezdtünk utazni autóstoppal. Eljutottunk Boszniába, Horvát- és Olaszországba, de voltunk Bécsben és Magyarországon is.

Körbe szeretnétek volna járni a világot?

Az volt a cél, hogy utazzunk, ahol csak tudunk. Repülőjegyre pénzünk nem volt, sokszor úgy vágtunk neki, hogy egy ebédet sem tudtunk volna kifizetni. Akkor például eljutottunk Boszniába és vissza is értünk szerencsésen.

Az utazáson vagy a fotózáson volt a lényeg?

Mindkettőn. Az utazás, akárcsak a fotózás egy gyerekkori álom, ezért egybeforrt. Nekem egy helyre tartozik. Annyit stoppoltunk Európában, hogy a Föld kerületét, azt a 40 ezer valahány kilométert megcsináltuk

Stoppolás után mi történt?

Szerencsém volt. Tavaly interneten találtam egy céget, egy hajóstársaságot, akik hajóra kerestek fotóst és persze nem csak. Elképzeltem: egy óceánjáróval utazgatni, fotózni és ezt még fizetik is. Ez kell nekem.

Mi jár ilyenkor az ember fejében? Megfelelsz vagy sem? Vajon mit kell ezért tenni? Mit gondoltál?

Az első pár mondatot amikor elolvastam, akkor eldöntöttem. Utólag, az interjúk alatt jöttem rá, hogy nem egy buliról van szó, de közben az is vonzott, hogy sok mindent megtanulhatok, például mit kell tenni egy vészhelyzet esetén.

Milyen követelményeknek kell megfelelni?

Ez egy hosszú folyamat. Kértek orvosi, pszichológia vizsgát. A szakmádban kitűnő kell légy. Voltak nyelvvizsgák, többször személyes interjún kellett átmenni. A szűrő pedig a vízum Amerikába. Nekem itt is szerencsém volt, mert annyira szimpatikus voltam, hogy megkérdezték: hova akarok menni, mert a cégük 17 hajója kering a Föld körül. Én a Karib tengert választottam, mert ez a hajó Amerika és Kanada partjainál is utazik, ezért ide vízum kellett, de én vállaltam. Sikerült a hajóra feljutnom - Dániában kezdtük az utazást.

Életemben akkor láttam egy ekkora hajót először: 300 méter hosszú, 40 méter széles 14 szint magas. Ez egy hatalmas hajó. 3700-3950 személy szokott rajta utazni, plusz 1100 ember a személyzet. 20-30 nemzet egy helyen. Ez egy utazó város vagy ha úgy tetszik egy utazó hotel. Külön macera a beszállás, olyant mint egy repülőtéren. Nem vihetsz fel magaddal piát, kutyát, macskát, fegyvert, kést, fagyit, amit ilyenkor nem szabad. Ha naponta többször leszállsz-felszállsz, akkor naponta tízszer ellenőrzik, ezért nem olyan mint egy szállodai kirándulás.

Milyen útvonalon utaztatok?

Az első hónapban: Dánia, Oroszország, Norvégia, Anglia, Franciaország, Olaszország, Horvátország, Törökország, majd Spanyolországból irány Amerika. Három éjszakát töltöttünk New Yorkban. Találkoztam érdekes emberekkel, minden országból jönnek, mert kíváncsiak arra

az útvonalra.

Milyenek voltak az első élményeid?

Az első találkozás Amerikával szenzációs volt. Ilyenkor igyekszem nem az utasokkal lenni, hanem a helyi emberekkel, sőt ha lehet kapcsolatba is lépni velük. Órákat metróztunk egy fotós kollégámmal és úgy is csak 10 százalékát láttuk New Yorknak. Egyik barátom mesélte, hogy itt úgy működik, hogy ha valakihez elmész vacsorára, akkor viszed a pizsamádat, mert utaztál 200 kilométert és csak akkor jutottál el hozzá. Van, hogy napokkal-hetekkel előre jelentkeznek be valakihez. Ennek a világnak azért vannak hátrányai, hisz ez nem az a hely, ahol naponta köszönsz 10 embernek, mert találkoztatok az utcán.

A második állomás Kanada. Az milyen volt?

12 órát töltöttünk ott. Szeptemberben hó volt. Majd következett Mexikó, Puerto Rico, Grand Cayman, voltunk Hondurasban.

Meddig tart egy ilyen út?

Egy kirándulás, az egy hét. Viszont ha bekerül egy munkás, akkor öt hónapot kell lehúzni, de van akinek nyolc hónapra, van akinek egy évre szól a szerződése. Nekem kétszer öt hónap volt. Közben két-három hónap vakáció van. Most következne a harmadik utam. Inkább akkor nehéz, ha valakinek családja van, gyerekei... ez nem az az állás, amikor hétvégén hazaugrasz.

Van családod?

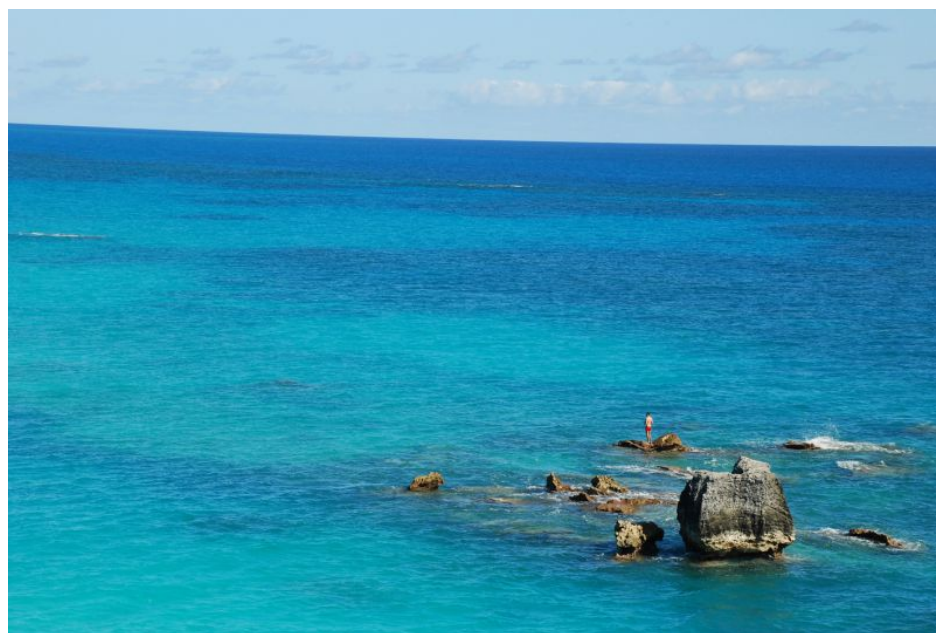
Nem, még nincs. 31 éves vagyok, de lassan szeretnék.

Hol voltál a második utadon?

A mediterrán részen voltunk. Horvát, görög, olasz részen eveztünk. Nagyon szép volt, de persze nem annyira, mint például Puerto Rico, Honduras vagy Key West.

A harmadik miről fog szólni?

Dél-Amerika az úticél, ott eltöltünk három hónapot. A főcél a riói karnevál: ilyenkor egyébként ezen a világrészen fogan a legtöbb gyerek. Brazília ilyenkor a legszebb, a leglátványosabb.

Egy fotósnek mit jelent ennyi élmény? Gondolom sok kép születik.

Több ezer kép készül ilyenkor. A fényképek mellett én hajónaplót is írok. Naplót már tíz éve, az utazások kezdete óta. Sokszor olyan helyzetek alakulnak ki, hogy amikor ezeket utólag olvasom, akkor olyan, mintha nem is velem történt volna meg.

Voltál veszélyes helyzetben?

Én nem voltam, de mellettem voltak. Bahamason történt, hogy mellettem egy embert egy karóráért meggyilkoltak, a nyílt utcán. Görkorcsolyával megyek ki a hajóról, ha szép az idő - ekkor is ez történt. Azt vettem észre, hogy két autó mellettem megáll és fiatal suhanc kölykök kiugrálnak belőle, majd elkezdnek lövöldözni. Valakit pedig lelőttek.

Nem adta oda a karóráját?

Azt nem láttam, szerintem nem is kérték. Majd levették és eltűntek.

Ez a Bahamákon volt?

Igen, ott. Általában nagy a szegénység és ezért választják a bűnözést.

Legszebb élményed? Van olyan?

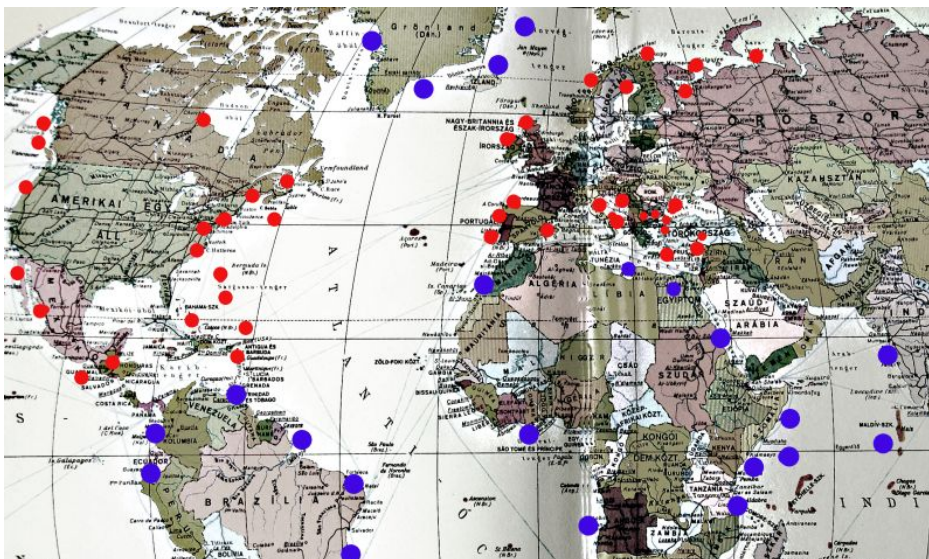
Az Bermudán volt. Akkor nem tűnt el senki. A homok az olyan volt, mint a liszt. Nem szemcsés, hanem finom, mint a liszt, helyenként fekete. Ha bementél 200 métert az óceánba, akkor még mindig csak térdig ért. Tiszta kék égbolt, gyönyörű víz. A helyiek itt is elég szegények, de nagyon barátságosak. Semmilyen negatív dolgot nem tapasztaltunk, nem is hallottunk. Egy szuper hely.

Találkoztunk elsüllyedt hajóval is, ez Key Westen volt. A helyiek azt mondják, ez egy több mint 200 éves hajó és hogy Kolumbusz leszármazottjai süllyedtek el. Valójában csak a hajó, az emberek el tudtak menekülni. Egyébként Kristóf tényleg járt arra...

New Yorkban találkoztam Lady Gaga-val. A személyes élményem vele, hogy nagyon hisztis volt. Pont akkor forgatott videóklippet Alicia Keys, amikor arra jártunk. Ő nagyon szimpatikus volt: jó időben voltam jó helyen.

Van a világnak olyan pontja ahol nem voltál. Hová szeretnél még eljutni?

Mostanig sikerült bejárni a szárazföld körülbelül 30 százalékát. Alaszkára és Ausztráliára nagyon kíváncsi vagyok, remélem a hajóútjaim segítenek ebben. Ezt meg is fogom csinálni.

Hogy kell elképzelni a munkádat a hajón?

Egy ilyen óceánjárón 10 fotós van. Van egy fotómenedzser, aki megszabja a programot egy napra: kinek hol, milyen dolga van. Egy héten van két gálaest, találkozás a kapitánnyal vagy vannak ilyen mobilstúdiók a hajón elrendezve – ezek állandó programok. Készítünk portfóliót lányoknak, például egy pálmafás, homokos parton. Teljes fotós ellátás van.

Mivel foglalkozol? Csupán fotózol vagy egyebet is művelsz?

A fotózás mellett elkezdtem bújázkodni. Ez egy plusz opció, amikor az ember lemegy néhány turistával a víz alá, maximum 20 méterre, akkor ott egy más világ elevenedik meg. Érdekes a tengerpart, a pálmák, de a víz alatt százszor szebb, olyan mintha egy más bolygóra jutnál el. Ha lehet és az időjárás is engedi és persze időm is van, akkor ezt csinálom. Puerto Ricóban például találkoztam egy magyar bújárlánnyal. Ő Magyarországról származik, bújárként kezdte, most pedig egy egyesülethez tartozik ott Puerto Ricóban.

Ahány kikötő, annyi nő – mondják a tengerészekre és az utazókra. Te hogy vagy ezzel?

Zajlik az élet. Az ember szinte minden kikötőben alapíthatna egy családot, ez benne van. Van olyan fotós ismerősöm, aki Indiában horgonyzott le, most ott él. Nem tudom, hogy mi lesz velem az elkövetkezőkben, de szeretnék visszatérni a szülővárosomba, Csíkszeredába.

Nem cserélnéd le Csíkszeredát a Bahamákra? Egyesek azt mondják: mindenütt jobb, mint Csíkban...

Éreztem már úgy, hogy hagyjanak engem békén, nem megyek tovább a hajóval és ott maradok. Nem tudom, hogyan telne el egy év a Bahamákon, hiányozna-e a Hargita vagy sem. De van három pont, ahol nem félnék, ha ott kellene maradjak: Bahamák, Puerto Rico és Mexikó. Inkább azt szeretném, hogy ezekkel a tapasztalatokkal itthon, a hagyományok szerint családot alapítsak, gyerekeket neveljek.

Ezt megéri most csinálni, de vajon meddig?

Utazni és pénzt keresni, ez fantasztikus. Ez nekem gyerekkori álmom. Most ezt szeretném még sokáig, legalább addig, míg be nem jártam a Földet. Remélem az elkövetkező 10 hónapban ez sikerül. Még maximum 1 évet húzom, aztán kiszállok a hajóból.

Utána mihez kezdesz?

Maradnék a fotózás környékén: stúdióban szeretnék dolgozni, abból megélni, aztán következik a családalapítás. Szeretnék a gyerekemnek egy ilyen utazást biztosítani, legalább egy rövid szakaszt lásson abból, amit én.

Kiadod majd valamikor a hajónaplódat?

Igen, van erre próbálkozás. Egyelőre interneten tervezem, lesz majd egy oldal, ahol a hajónapló képekkel illusztrálva lesz látható, majd egy könyv formájában is megjelenik.

Jó utat, szebbnél-szebb élményeket, fotóskönyvet és fényképeket kívánunk.

{gallery}Bedohazi/FrakasTankoEndre{/gallery}